

Max van der Kamp Scriptieprijs 2017

Juryrapport

nd de Lijk.
e aduic
am Ateur

februari 2018

Inhoud

Voorwoord	5
1 De aanleiding	6
2 De doelstellingen	7
3 De inzendingen	8
4 De beoordeling	9
5 De genomineerden	10
5.1 Genomineerde scripties	10
5.2 Anja Reimers: Wenn's menschelt auf der Bühne	10
5.3 Veerle Spronck: Between Art and Academia	11
5.4 Mascha van Zijverden: Recrafting Craft	12
6 De winnaar	13
Bijlage I Curricula vitae van de juryleden	14
Bijlage II Reglement Max van der Kamp Scriptieprijs	16
Bijlage III Overzicht inzenders Max van der Kamp Scriptieprijs 2017	21
Colofon	26

Voorwoord

Hierbij presenteert de jury van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 het verslag van zijn bevindingen, de overwegingen en de argumentatie die hebben geleid tot de keuze voor de winnaar.

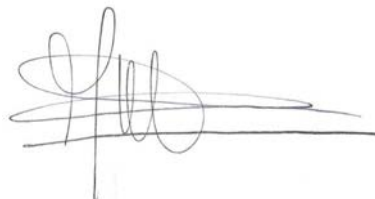
Evert Bisschop Boele, voorzitter

Lenie van den Bulk

Free De Backer

Jeannette Doornenbal

Astrid Rass

Utrecht, februari 2018

1 De aanleiding

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) reikt sinds 2013 de Max van der Kamp Scriptieprijs uit. Voorganger Cultuurnetwerk Nederland startte in 2009 met deze prijs voor scripties op het terrein van cultuureducatie. Vanaf 2013 heeft het LKCA de prijs verbreed met cultuurparticipatie.

De prijs is vernoemd naar Max van der Kamp (1947–2007) vanwege zijn verdiensten op het gebied van cultuureducatieonderzoek. Van der Kamp werd opgeleid als psycholoog en was vanaf 1972 werkzaam bij het Kohnstamm Instituut voor onderwijsresearch in Amsterdam. In 1980 promoveerde hij op een onderzoek naar doelen en leereffecten van de beeldende vakken en muziek onder de titel *Wat neemt de leerling mee van kunstzinnige vorming?* Dit was een belangrijke stimulans voor meer wetenschappelijk onderzoek op dit gebied.

Vanaf 1982 was Max van der Kamp hoogleraar Andragogiek in Groningen maar hij bleef zowel bestuurlijk als onderzoeksmatig actief op het gebied van de kunsteducatie. Zo was hij voorzitter van de adviescommissie beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve) van Cultuur en School, bestuurslid van de Groningse 'School voor Handenarbeid' en lid van de visitatiecommissie van conservatoria. Hij deed historisch onderzoek naar kunstonderwijs en centra voor de kunsten en onderzoek naar de relatie tussen cultuureducatie en sociale cohesie. Zijn onderzoek getuigt steeds van een kritische betrokkenheid.

De Max van der Kamp Scriptieprijs wordt elke twee jaar uitgereikt. In 2009 won Lies van Roessel de prijs voor haar scriptie *Restaging the epic. Brechtian epic elements in computer games and their use for computer game literacy education*. In 2011 won Hilde Braet met *Aspecten van ethische fotografie. Onderzoek naar de mogelijkheden van het medium fotografie om een bijdrage te leveren aan emancipatorische processen, weerbaarheid en welbevinden*. In 2013 won Jennifer Conrady met de scriptie *A crowdsourcing project with a 'predefined crowd'? Involving secondary school students in the contextualisation of digital cultural heritage objects*. En in 2015 ging de prijs naar Eva Huisman voor haar scriptie *Het klassieke concert herzien. Een nieuwe klassieke concertpraktijk: theorieën, strategieën en concepten van wetenschappers en Nederlandse muziekprogrammeurs*.

In 2017 (prijsuitreiking op 5 februari 2018) vond de vijfde editie van de Max van der Kamp Scriptieprijs plaats. Hiervoor kwamen masterscripties in aanmerking die aan Nederlandse en Vlaamse hogescholen en universiteiten met een 8 of hoger zijn beoordeeld tussen 13 september 2015 en 15 november 2017.

2 De doelstellingen

Masterscripties snijden vaak vraagstukken aan die relevant zijn voor cultuureducatie en -participatie, in theoretisch en in praktisch opzicht. Studenten aan universiteiten lopen vaak stage bij bijvoorbeeld culturele instellingen of overheden. Het is daarom niet ongebruikelijk dat vragen uit (onderwijs)praktijk of beleid de basis vormen voor academische afstudeerscripties. In de hbo-master Kunsteducatie staat de koppeling tussen praktijk en onderzoek centraal en de studenten die deze volgen zijn daarnaast vrijwel altijd werkzaam in die praktijk, als docent en/of als maker.

Het LKCA wil voorkomen dat waardevol onderzoek van studenten in de spreekwoordelijke bureaulade verdwijnt, of anno 2017 in de steeds uitdijende zee van digitale data. De Max van der Kamp Scriptieprijs wil goede masterscripties onder de aandacht van de werkvelden brengen. Zo draagt het werk van studenten al sinds 2009 bij aan het vergroten van de *body of knowledge* op het gebied van cultuureducatie en -participatie.

Daarnaast wil het LKCA met de prijs studenten stimuleren om met hun bevindingen naar buiten te treden. Uit reacties blijkt dat de genomineerden vaak positieve effecten ondervinden van hun nominatie en het grotere podium dat ze hierdoor krijgen. Ze worden door instanties uitgenodigd om hun scriptie te komen presenteren of krijgen via e-mail (inhoudelijke) respons uit het veld. Ook kan de prijs een opstap zijn voor een verdere (onderzoeks)carrière.

Alle onderzoeken die ingediend zijn en die in aanmerking kwamen voor de prijs zijn samengevat door de informatiespecialisten van het LKCA en terug te vinden in de digitale informatiebank op de website van het LKCA. Door de scripties via sociale media te delen krijgen ze een groter bereik, worden ze meer gelezen en circuleert de opgedane kennis in de praktijk.

3 De inzendingen

In totaal werden 37 scripties ingediend voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017. Alleen scripties beoordeeld met een 8 of hoger kwamen in aanmerking. Vier scripties zijn afgewezen. Twee omdat ze niet waren voorgelegd aan een universiteit of hogeschool ter verkrijging van de mastergraad en twee omdat ze inhoudelijk onvoldoende aansloten bij de thema's cultuureducatie en/of cultuurparticipatie.

Van de resterende 33 scripties waren er 22 geschreven door studenten aan een hbo-masteropleiding Kunsteducatie, ofwel tweederde deel van de inzendingen (67,7%). Dat is een flinke stijging ten opzichte van vorige edities, waarbij het aandeel van scriptie van de hbo-masteropleidingen varieerde tussen één op vier (25%, 2009) en bijna vier op tien (39%, 2011), zoals de tabel hieronder laat zien.

Jaar	Totale aantal geldige inzendingen	Aantal inzendingen hbo-masters
2009	32	8
2011	59	23
2013	46	13
2015	22	8
2017	33	22

Het is verheugend om te mogen constateren dat de masters Kunsteducatie, die bij de eerste editie van de Max van der Kamp Scriptieprijs nog in de kinderschoenen stonden of zelfs nog in oprichting waren, inmiddels een vaste waarde zijn geworden in het onderwijs- en onderzoekslandschap. Het lijkt erop dat zij erin slagen inderdaad positief bij te dragen aan de ontwikkeling van het vakgebied en daarmee het vergroten van de kwaliteit van kunst- en cultuureducatie, een wens die de jury van de eerste editie in 2009 uitsprak.

De resterende elf inzendingen voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 zijn afkomstig van studenten aan universitaire masteropleidingen. Daarvan zijn er tien geschreven voor een master in de geesteswetenschappen. Eén scriptie was afkomstig van de researchmaster Brain and Cognitive Sciences, die wordt aangeboden door het Institute for Interdisciplinary Studies (IIS) in samenwerking met het Amsterdam Brain and Cognition Center (ABC) van de Universiteit van Amsterdam.

Helaas waren er bij deze editie, net als de vorige keer, geen inzendingen vanuit Vlaanderen.

Bijlage III bevat een overzicht van alle inzenders.

4 De beoordeling

De juryleden hebben de ingezonden scripties beoordeeld op de volgende criteria:

- relevantie, actualiteit, inbedding en originaliteit van het vraagstuk;
- theoretische onderbouwing (gebruik van theorie, bijdrage aan *body of knowledge*);
- methodologie;
- waarde van de bevindingen (voor theorie en/of praktijk);
- helderheid (schrijfstijl) en argumentatiekracht;
- presentatie en verzorging.

Tijdens beide juryvergaderingen hebben de criteria voortdurend ter discussie gestaan. De variatie in de inzendingen was, zoals ook bij voorgaande edities, op alle vlakken enorm: in onderwerp, domein, in vraagstelling, in aanpak, in ambitie, in niveau. Hierdoor lagen soms onvergelykbare grootheden naast elkaar, en ging het in de beraadslagingen meer om het vinden van balans dan om het bereiken van een unaniem, objectiveerbaar oordeel. Daarbij is het de jury in het algemeen opgevallen dat maar weinig scripties alles in zich hebben wat hij verwacht van onderzoek op masterniveau. Soms hebben ze een wat essayistisch karakter. Soms ook mist er een duidelijk theoretisch kader of wordt er te weinig kritisch met gebruikte literatuur omgegaan. Soms ook is de methodologie onvoldoende doordacht. Opvallend was verder dat er naar de smaak van de jury in veel gevallen niet werd 'doorgepakt'; na een veelbelovende start wordt het onderzoeksmateriaal niet grondig genoeg geanalyseerd, vindt te weinig verdieping en reflectie plaats, en blijft de lezer met een wat onbevredigd gevoel en veel vragen achter. Graag moedigt de jury studenten aan om de moed en bravoure waarmee ze aan hun onderzoeken beginnen vast te houden tot de laatste punt achter de laatste zin.

De opkomst van onderzoek op het snijvlak van kunst en wetenschap, waarmee het hbo zich steeds meer profileert ten opzichte van universiteiten en tegelijkertijd toenadering zoekt, is een belangrijke ontwikkeling. De jury is hier blij mee want het is een logische stap die past bij de ontwikkeling van het veld als geheel. De discussie over artistiek onderzoek lijkt soms een insidersdebat maar uiteindelijk is zij van belang voor het hele werkveld omdat het gaat over de filosofische fundamenteen ervan. Zij gaat echter gepaard met stevige discussies rondom de afbakening, waarin kunst en wetenschap worden neergezet als tegenpolen. Kern van het probleem is taal. Het objectieve gebruik van taal is essentieel voor onderzoek en wetenschappelijke analyse, opdat verschillende individuen uit hetzelfde materiaal vergelijkbare conclusies kunnen trekken. Echter veel kunst is verbeeldend, associërend en divergerend en taal wordt hier op een totaal ander manier ingezet. Bevindingen worden op nieuwe manieren gedeeld, bijvoorbeeld (zo kwam ook in de inzendingen naar voren) via vlogs of via beeldend werk. Een voorbeeld van een nieuwe onderzoeksrichting is ook de artografie, die zichzelf nog aan het uitvinden is maar waarvan de jury veel verwacht. De jury juicht de groei van het artistiek onderzoek toe maar is ook kritisch: ook dit type onderzoek moet methodologisch goed in elkaar zitten en navolgbaar zijn. Met die bril heeft hij dan ook naar de inzendingen voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 gekeken.

5 De genomineerden

5.1 Genomineerde scripties

Uit de 33 inzendingen die aan de criteria uit het reglement voldeden heeft de jury drie genomineerden geselecteerd. Deze genomineerden zijn in alfabetische volgorde op achternaam van de auteur:

- Anja Reimers (master Kunsteducatie, ArtEZ hogeschool voor de kunsten) - Wenn's menschelt auf der Bühne. Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater
Begeleid door Astrid Rass
- Veerle Spronck (researchmaster Cultures of Arts, Science, and Technology, Maastricht University) - Between Art and Academia. A Study of the Practice of Third Cycle Artistic Research
Begeleid door Peter Peters
- Mascha van Zijverden (master Education in Arts, Willem de Kooning Academie/Piet Zwart Institute) - Recrafting Craft. A Synergy of Crafts within Fashion Design Education at Art Schools in the Netherlands
Begeleid door Sjoerd Westbroek

De jury is verheugd dat twee van de drie genomineerde scripties afkomstig zijn uit het hbo. In het algemeen is hij zeer te spreken over het lef en de originaliteit die in veel hbo-masterscripties aan de dag wordt gelegd. Universitaire scripties zijn vaak methodologisch meer op orde maar soms ook wat braver; waar zij meer traditionele paden bewandelen, zijn hbo-scripties doorgaans wat innovatiever en spannender in hun vraagstelling en de manieren waarop het materiaal wordt gepresenteerd. De drie genomineerden worden gekenmerkt door een zeker evenwicht tussen deze polen en doordat zij ieder op eigen wijze zeer relevant zijn.

Per genomineerde volgt hieronder een korte beschrijving en de motivatie van de jury voor zijn keuze.

5.2 Anja Reimers: Wenn's menschelt auf der Bühne

Biografisch theater, waarin de persoonlijke verhalen van de speler op het podium worden getoond en theateraal vormgegeven, wint aan populariteit, ook in het onderwijs. Anja Reimers deed onderzoek naar de maakprocessen in het biografisch theater in Nederland en Duitsland. Ze kwam tot tien kenmerkende principes, zoals dat de doelstellingen op de speler gericht zijn, dat aandacht voor een kwalitatief eindproduct in dienst staat van het proces, en dat veiligheid een voorwaarde is.

De jury vindt de vraagstelling, die gericht is op begripsvorming, origineel en zeer relevant. Gezien het feit dat het biografisch theater in opkomst is maar dat er nog weinig over bekend is in Nederland, vindt de jury de uitgebreide introductie zeer waardevol. Zeker omdat Anja 's schrijfstijl vlot en zeer leesbaar is en ze de lezer hierin stap voor stap meeneemt in haar eigen autobiografische denkproces. Ze is systematisch te werk gegaan volgens een helder toegelichte methodologie, waarbij ze verschillende onderzoeksmethoden combineert.

Wel vindt de jury het theoretisch kader beperkt omdat het uitsluitend gericht is op het biografisch theater en omdat het kritische distantie mist. Ook zou hij graag hebben gezien dat een groter aantal respondenten was bevraagd en dat het onderzoekmateriaal meer was uitgediept, opdat de bevindingen meer toegevoegde waarde zouden hebben dan nu het geval is. De scriptie laat zich lezen als een leerboek voor hbo-docenten die met biografisch theater aan de slag willen. Voor hen heeft Anja zeer verdienstelijk op een gestructureerde, toegankelijke manier de maakprocessen in dit type theater voor de praktijk geopend.

5.3 Veerle Spronck: Between Art and Academia

Promoveren in de kunsten ofwel een PhD ambiëren als artistiek onderzoeker – de 'derde cyclus' in de kunsteducatie - wordt steeds gangbaarder. De positie tussen wetenschap en kunst leidt echter tot fundamentele debatten over de afbakening hiertussen. In haar scriptie gaat Veerle Spronck bewust voorbij aan dit theoretisch dualisme door te kijken naar wat promovendi dóen. Ze onderzoekt de dagelijkse praktijken van artistiek onderzoekers: hoe maken zij werk dat geëvalueerd kan worden aan de hand van academische én artistieke criteria? Theorie en praktijk blijken niet met elkaar te botsen en zelfs hecht met elkaar verweven.

Zoals in het voorgaande al werd benoemd is de combinatie van kunst en onderzoek, ofwel de rol van theorie in de kunsten, onderwerp van een hoogst actueel en soms verhit debat. Veerle beschrijft en analyseert dit complexe onderwerp op buitengewoon gedegen, nauwkeurige en grondige, maar ook heldere wijze. Daarbij is de benadering vanuit de sociale wetenschappen en specifiek vanuit Science and Technology Studies interessant. Haar onderzoeksmethode, in actie komen en gewoon gaan kijken wat promoverende kunstenaars nu precies doen, is niet alleen origineel, maar hij doorbreekt ook de impasse waarin de discussie vaak terechtkomt en opent de mogelijkheid om die een stap verder te brengen.

De jury is vooral onder de indruk van het eerste deel van de scriptie. Uit het tweede deel zou meer te halen zijn geweest. De jury vindt het spijtig dat de door observatie gegenereerde data in dit deel niet meer de overhand hebben. Ook is niet altijd duidelijk hoe de casussen zijn geselecteerd en hoe de analyses leiden tot de conclusies; hoe kun je vanuit een beperkt aantal casussen veralgemeniseren? En wat weten we aan het einde wat we aan het begin nog niet wisten? Niettemin is haar scriptie indrukwekkend en waardevol.

5.4 Mascha van Zijverden: Recrafting Craft

Het onderzoeksproject 'Recrafting Craft' richt zich op de onderlinge relatie tussen mode en het hoger modeonderwijs, geconcentreerd op het begrip 'ambacht'. Dat staat door grote uitdagingen in de moderne mode-industrie ter discussie. Mascha van Zijverden verkent in haar scriptie hoe het begrip 'ambacht' moet worden aangepast zodat de kloof tussen modewerkplaatsen en modecurricula aan Nederlandse kunstopleidingen enerzijds en de mode-industrie anderzijds verdwijnt. Hiervoor is het bijvoorbeeld nodig dat studenten (willen) experimenteren met digitale fabricage en duurzame materialen.

De jury heeft de scriptie met gulzigheid en interesse gelezen. Het vraagstuk dat Mascha hierin aanpakt is zeer van belang nu de mode-industrie onder vuur ligt vanwege het gebrek aan duurzaamheid. Hij vindt het leuk en gewaagd dat Mascha middenin de empirie zit, maar er tegelijkertijd met distantie naar kijkt en belangrijke maatschappelijke vragen stelt en daadwerkelijk discussie op gang brengt, als aanzet tot vernieuwing van het curriculum. Daarbij is de scriptie bondig en aansprekend geschreven, en mooi en stijlvol vormgegeven.

Een belangrijke bedenking van de jury bij de scriptie is dat het vooral een onderzoeksmatige beschrijving van de eerste fase van een onderwijsvernieuwingsproject is. Het onderzoek leidt tot vier scenario's voor mode-opleidingen maar geen van deze scenario's wordt - al is het maar voor een deel- in de praktijk op haalbaarheid en relevantie getoetst. De aanpak is interessant vanwege de combinatie van casuïstiek en two-test-moments met de betrokken studenten zelf, maar blijft naar het oordeel van de jury uiteindelijk te conceptueel, en er is beperkte literatuur gebruikt. Dat neemt echter niet weg dat de jury de scriptie buitengewoon charmant en relevant vindt, en dat hij hoopt dat hij ook andere opleidingen kan inspireren om los te raken van de vaste kaders.

6 De winnaar

De jury wil alle genomineerden, en ook hun begeleiders, van harte feliciteren.

Dan de uiteindelijke winnaar van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017. Het kostte de jury wat hoofdbrekens maar uiteindelijk heeft hij gekozen voor de scriptie waarin het meeste risico werd genomen en waarin de meeste diepte werd gezocht – met succes. Een scriptie die grondig is, die over grenzen heen kijkt en die bijdraagt aan een actueel debat, en die tegelijkertijd heel goed leesbaar en coherent is.

De jury maakt bekend dat Veerle Spronck de winnaar van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 is met haar masterscriptie *Between Art and Academia. A Study of the Practice of Third Cycle Artistic Research*.

Doorslaggevend was het feit dat het onderzoek van Veerle een bredere relevantie heeft dan alleen het eigen domein en daarmee de grootste bijdrage levert aan de ontwikkeling van het onderzoeksveld.

Met deze winnaar krijgt niet een artistiek onderzoek de prijs maar een ‘traditioneel’ wetenschappelijk onderzoek naar artistiek onderzoek. De jury hoopt dat het artistiek-wetenschappelijk onderzoek steeds meer erin slaagt zijn eigen plek te claimen, of dat nu is in kunst, wetenschap of in een nieuw ‘derde’ domein, en dat de weg is geëffend voor toekomstige winnaars van de scriptieprijs die hiervan getuigen.

Bijlage I Curricula vitae van de juryleden

Evert Bisschop Boele (juryvoorzitter) is bijzonder hoogleraar Betekenis van Cultuurparticipatie aan de Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), vanwege het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA). Daarnaast is hij leading lector van het Kenniscentrum Kunst & Samenleving van de Hanzehogeschool Groningen, waar hij onderzoek doet op het gebied van de kunsteducatie. Hij studeerde schoolmuziek aan het Conservatorium Maastricht en etnomusicologie aan de Universiteit van Amsterdam, en promoveerde in de sociale wetenschappen aan de Georg August Universität Göttingen (Duitsland) op een onderzoek naar de functies van muziek in het dagelijks leven in de hedendaagse Nederlandse samenleving. Hij werkt momenteel aan een etnografie van een Gronings shantychor. Vertrekpunt in al zijn werk is een cultureel-antropologisch geïnspireerd perspectief op kunst en cultuur als betekenisvol gedrag.

Lenie van den Bulk is in 2003 als socioloog afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit, met als afstudeerrichting Sociale Vraagstukken en Beleid. Van 2004–2007 was zij als projectcoördinator in dienst van INHOLLAND. Van 2007 tot 2015 was zij manager van de unit Onderzoek en Ontwikkeling van de CED-Groep in Rotterdam. In die functie coördineerde zij onderzoeken en projecten rondom uiteenlopende onderwijsthema's. In 2011 promoveerde zij op een onderzoek naar Statusbeleving, eigenwaarde en toekomstbeeld van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Van 2015 tot 2017 werkte ze als senior onderzoeker bij het LKCA op het gebied van cultuureducatie.

Free De Backer is agoog en sinds 2016 werkzaam als professor in de Educatiewetenschappen aan de Vrije Universiteit Brussel. Haar onderwijs en onderzoek focust op maatschappelijke vraagstukken rondom kunst en cultuur in binnen- en buitenschoolse contexten, kunst(educatie) en filosofie, en cultuurparticipatie gedurende de levensloop en tussen generaties. Ze is lid van de onderzoeksgroep 'Brussels research centre on Innovation in Learning and Diversity' (BILD).

Jeannette Doornenbal is pedagoog en sinds 2006 werkzaam als lector Integraal Jeugdbeleid aan de Hanzehogeschool Groningen. Daarvoor was zij universitair docent aan de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Utrecht. Van 1997 tot 2006 was zij regiodirecteur voor RENN4 (speciaal onderwijs cluster 4). Op dit moment trekt zij het thema Curious Minds, een van de beeldbepalende thema's van het Center of Expertise Healthy Ageing. Kunsteducatie is een van de domeinen waar in Curious Minds onderzoek naar wordt gedaan. Doornenbal is specialist op het gebied van maatschappelijke opvoedings- en samenwerkingsvraagstukken in brede scholen c.q. kindcentra en wijkgericht werken.

Astrid Rass is docent aan de masteropleiding Kunsteducatie van ArteEZ, hogeschool voor de kunsten. Als onderwijskundige kunst- en cultuuronderwijs is zij verbonden aan de Vereniging CultuurProfielScholen PO en VO. Tevens is zij zelfstandig ondernemer en betrokken bij diverse onderzoeks- en begeleidingstrajecten in het primair - en voorgezet onderwijs. Rass heeft van 2000 tot 2015 bij het Nationaal Experticeentrum voor Leerplanontwikkeling (SLO) gewerkt. Tussen 2009 en 2014 was zij vanuit SLO projectleider van het onderzoeksproject *Cultuur in de Spiegel (CiS)*, naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs. In 2016 verscheen het Pabo-/PO-

boek *Cultuur2, basis voor cultuuronderwijs* (Van Heusden, Rass en Tans). Momenteel werkt zij samen met dezelfde auteurs aan een VO-basisboek over samenhang in cultuuronderwijs.

Bijlage II Reglement Max van der Kamp Scriptieprijs

Tweejaarlijkse Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 – reglement

1 Doelstellingen

Elk jaar worden kwalitatief hoogstaande scripties geschreven op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie. Het LKCA wil:

- deze scripties onder de aandacht van een groter publiek brengen;
- studenten aanmoedigen om naar buiten te treden met hun bevindingen;
- kwalitatief goed onderzoek door studenten stimuleren;
- het belang van onderzoek naar cultuureducatie en cultuurparticipatie vanuit uiteenlopende disciplines benadrukken.

Daarom wordt sinds 2009 een tweejaarlijks een prijs toegekend voor de beste Nederlandse of Vlaamse masterscriptie met een onderwerp in het domein van de cultuureducatie of de cultuurparticipatie. Eerst door Cultuurnetwerk Nederland, vanaf 2013 door zijn rechtsopvolger het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA).

2 Naamgeving

De scriptieprijs is vernoemd naar Max van der Kamp (1947-2007), hoogleraar en directeur onderzoek voor pedagogiek en onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen, en onder meer voorzitter van de adviescommissie beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van Cultuur en School en lid van de visitatiecommissie van conservatoria. Zijn proefschrift 'Wat neemt de leerling mee van kunstzinnige vorming?' (1980) was een belangrijke wetenschappelijke publicatie op het gebied van kunsteducatie in Nederland.

3 Voorwaarden deelname

3.1

Scripties die in aanmerking komen:

- gaan over een onderwerp in het domein van cultuureducatie (waaronder wordt verstaan: kunsteducatie, literatuureducatie, erfgoededucatie en media-educatie) of cultuurparticipatie – de ambtelijk secretaris beslist of een ingezonden scriptie aan dit criterium voldoet. De lijst met afgewezen scripties wordt ter accordering voorgelegd aan de jury;
- zijn voorgelegd aan een Nederlandse of Vlaamse universiteit of hogeschool om een graad als master te behalen;
- zijn afgerond én positief beoordeeld (minimaal cijfer 8 of gelijkwaardig) door de scriptiebegeleider(s) tussen 13 september 2015 en 15 november 2017.

3.2

Inzenders worden geacht op de hoogte te zijn van dit reglement en ermee akkoord te gaan.

3.3

De scriptie mag reeds gepubliceerd zijn.

3.4

De scriptie mag niet reeds een andere landelijke prijs gewonnen hebben.

4 Wijze van indienen en afhandeling inzending

4.1

Ingezonden scripties dienen:

- als één document in pdf aangeleverd te worden via het daartoe bestemde online formulier op de website van het LKCA;
- gesteld te zijn in de Nederlandse of Engelse taal;
- vergezeld te gaan van een kopie van een bijbehorend, door de bevoegd begeleider(s) gedateerd en ondertekend tentamenbriefje, uitdraai van een cijferlijst of gelijkwaardig bewijs van acceptatie en beoordeling van de scriptie, digitaal aan te leveren;
- vergezeld te gaan van een Nederlandse samenvatting van maximaal 500 woorden, die onafhankelijk van de scriptie te lezen is (via het formulier);
- inclusief alle bescheiden uiterlijk op woensdag 15 november 2017 om 16.00 uur in het bezit te zijn van het LKCA.

4.2

Inzenders ontvangen een bevestiging van ontvangst van het LKCA. Uiterlijk eind december 2017 krijgen zij bericht of zij tot de genomineerden behoren.

4.3

Alvorens een inzending voor te leggen aan de jury bepaalt de ambtelijk secretaris of aan de onder artikel 3.1 en 4.1 genoemde voorwaarden is voldaan.

4.4

Inzenders die na aanmelding van e-mailadres veranderen dienen dit door te geven aan het LKCA.

5 Jurering en procedure

5.1

De jury voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 wordt ingesteld door het LKCA en bestaat uit vijf personen, waaronder één voorzitter. Een ambtelijk secretaris vanuit het LKCA woont de juryvergaderingen bij als lid zonder stemrecht. Dit is Karin Laarakker (e-mail karinlaarakker@lkca.nl, telefoonnummer 030 – 711 51 38).

5.2

De jury zal bij de beoordeling van de ingezonden scripties de volgende beoordelingscriteria hanteren:

- wetenschappelijke waarde;
- helderheid;

- originaliteit;
- argumentatiekracht;
- presentatie.

Maatschappelijke en/of praktische relevantie kan een pre zijn.

5.3

De beraadslagingen van de jury zijn vertrouwelijk. De jury stelt een schriftelijk rapport op waarin de keuze van de winnaar wordt gemotiveerd. Het juryrapport wordt gebruikt bij de uitreiking en daarna gepubliceerd op de website van het LKCA.

5.4

De jurybeoordeling vindt plaats in twee ronden. Half december 2017 bepaalt de jury welke drie á vijf scripties worden genomineerd voor de prijs. Begin januari 2018 kiest hij de winnaar. Die wordt bekend gemaakt tijdens de Onderzoeksconferentie Cultuureducatie en Cultuurparticipatie op 5 februari 2018.

5.5

Indien de inzendingen naar het oordeel van de jury van onvoldoende kwaliteit zijn, kan hij beslissen de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 niet toe te kennen. Verdienstelijke scripties kunnen dan wel een eervolle vermelding krijgen.

5.6

Scripties die zijn geschreven onder begeleiding van (een van) de juryleden kunnen ook in aanmerking komen voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017. Het betreffende jurylid zal zich dan nadrukkelijk onthouden van een oordeel over de scriptie.

5.7

De jury heeft het recht om bij de beoordeling van de ingezonden scripties het advies van externe deskundigen in te winnen. Ook zij nemen de vertrouwelijkheid in acht.

5.8

De jury hoeft geen verantwoording af te leggen aan het LKCA, maar dient zich wel aan het reglement te houden.

6 De prijs

6.1

De winnaar van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017 ontvangt een bedrag van € 1000,-. Indien een scriptie door meerdere personen is geschreven, blijft het prijzenbedrag hetzelfde. Daarnaast krijgt de winnaar de mogelijkheid om (delen of een bewerking van) de scriptie te publiceren via het LKCA. Bij voldoende kwaliteit komen hiervoor ook andere inzendingen in aanmerking.

7 Overige bepalingen

7.1

Ingezonden scripties blijven in het bezit van het LKCA. Inzenders geven het LKCA toestemming de scriptie op te nemen en te beschrijven in de digitale informatiebank.

7.2

Inzending van de scriptie houdt niet in overdracht van auteursrecht en/of enige met het auteursrecht samenhangende bevoegdheid aan het LKCA, met uitzondering van het in artikel 7.3 van dit reglement bepaalde.

7.3

Voorafgaand aan en na afloop van de uitreiking zal het LKCA via zijn eigen kanalen (onder andere de corporate website) aandacht besteden aan de uitreiking, de genomineerden en de winnaar van de prijs, en hiervoor verwijzen naar scripties. Na afloop van de uitreiking zal de samenvatting van de winnende scriptie worden geplaatst op de website.

7.4

Inzenders vrijwaren het LKCA voor alle aanspraken van derden wegens inbreuk van auteursrechten.

7.5

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van de jury.

7.6

Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

7.7

Het LKCA behoudt zich het recht voor het reglement te wijzigen.

Bijlage III Overzicht inzenders Max van der Kamp Scriptieprijs 2017

De gegevens van de drie genomineerden zijn vet gedrukt.

Naam	Titel scriptie	Instelling	Masteropleiding
Mary Aarts	De waarde van Kunsteducatie & Eigenwaarde van en voor de Vmbo-leerling	Alliantie Fontys Kunsten & Zuyd	Kunsteducatie
Leo Adriaanse	Musea - van zenden naar ontvangen. Publieksparticipatie in regionale cultuurhistorische musea	Fontys Hogeschool voor de Kunsten	Kunsteducatie
Vera Ande	Dealing with Contested Heritage: Educational Approaches to Museums of Occupation in the Baltic States	Erasmus Universiteit Rotterdam	History of Society: Global History and International Relations
Conny Beneden	De kunst van het beoefenen. Een onderzoek naar de rol van het onbewuste bij de beoefening van kunst en wetenschap	ArtEZ hogeschool voor de kunsten	Kunsteducatie
Simone Sarah de Boer	Manifesta and the Educational Turn. Educative Practices in Contemporary Art	Universiteit van Amsterdam	Kunstgeschiedenis
Anouk van den Brink	De leefwereld van jongeren de school in brengen. Een onderzoek naar de inzet van hiphop in het voortgezet onderwijs in Nederland	Radboud Universiteit	Creative Industries
Tessie van den Brink	Open Atelier. Actieonderzoek samen met studenten, docenten en professionals uit het creatieve werkveld	Hanzehogeschool Groningen/NHL Hogeschool Leeuwarden	Kunsteducatie

Jeannette van Ditzhuijzen	The Effect of Music Listening on the Cognitive Performance of Older Adults: Does Familiarity Matter?	Universiteit van Amsterdam	Brain and Cognitive Sciences
Nadieh Graumans-Tigchelaar	Nabespreken: de esthetische ervaring van groep 3/4	Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten	Kunsteducatie
Eva Haasnoot	Publiekswerking. De opkomst van een nieuwe benaming voor educatie bij Nederlandse theatergezelschappen	Universiteit Maastricht	Kunst, cultuur en erfgoed
Inez Hage-Lock	Improviseren kun je leren. Theaterimprovisatie en ons dagelijks leven	ArtEZ hogeschool voor de kunsten	Kunsteducatie
Paul van der Heijden	Muziekonderwijs 2032. De ontwikkeling van creativiteit met behulp van digitale technologie	Fontys Hogeschool voor de Kunsten	Kunsteducatie
Neander Houben	In de piste van verbeelding. Kunsteducatief onderzoek voor hedendaagse circuskunst	Codarts Hogeschool voor de Kunsten	Kunsteducatie
Bodil Keikes	See me, feel me, touch me. Op tactiele wijze kunst ervaren in het museum en de attitude van middelbare scholieren	Rijksuniversiteit Groningen	Kunsten, Cultuur en Media
Harold Koopmans	Je Zelf op het spel zetten. Een alternatieve kritiek der digitalisering	Hanzehogeschool Groningen/NHL Hogeschool Leeuwarden	Kunsteducatie
Jantien Kurpershoek	De verbeelding van de democratie. Een onderzoek naar de mogelijke bijdrage van kunstreflectie aan de ontwikkeling van democratisch burgerschap van jongvolwassenen	Rijksuniversiteit Groningen	Kunsten, Cultuur en Media

Eva-Nicole Leroux	Ondernemen als instrument? Een onderzoek naar de ondernemende muzikant en de aansluiting op hedendaagse Nederlandse muzieksector	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	Master of Music: Compositie
Ilse Melis	Van waarde zijn en blijven. Een onderzoek naar de rol van centra voor de kunsten in een veranderende samenleving	Alliantie Fontys Kunsten & Zuyd	Kunsteducatie
Deepti Rao	Film as a means of arts education: It's influence on empathy in middle-childhood	Rijksuniversiteit Groningen	Kunsten, Cultuur en Media
Anja Reimers	“Wenn's menschelt auf der Bühne”. Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater	ArtEZ hogeschool voor de kunsten	Kunsteducatie
Jan Schoolmeesters	Onderwijsvernieuwing: uit de kunst! Kunsteducatie en digitale middelen in de lagere school als inspiratie voor onderwijs van de 21ste eeuw	Alliantie Fontys Kunsten & Zuyd	Kunsteducatie
Monica Sierat en Mieke Tielens	Het getekende verhaal van het kind. Tekenen in dialoog	Hanzehogeschool Groningen/NHL Hogeschool Leeuwarden	Kunsteducatie
Veerle Spronck	Between Art and Academia: A Study of the Practice of Third Cycle Artistic Research	Universiteit Maastricht	RMA Cultures of Arts, Science, and Technology
Pol Taverne	Kunstgeschiedenis & Kunst Maken, een onderzoek met a/r/tography	Hanzehogeschool Groningen/NHL Hogeschool Leeuwarden	Kunsteducatie

Miriam Tenkink-van Weeghel	Over de drempel. Een onderzoek naar drempels die laat-adolescenten ervaren bij museum de Fundatie	ArtEZ hogeschool voor de kunsten	Kunsteducatie
Rob Verhagen	Kunstonderwijs, een balans tussen autonomie en ondernemerschap	Fontys Hogeschool voor de Kunsten	Kunsteducatie
Lenno Verhoog	Learning through Playful Experiences. Achieving conscious competence in reading and applying visual language	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	Kunsteducatie
Robin Vermeulen	Contested Exchange. A Practice-based Exploration of Museum Learning Communities	Willem de Kooning Academie/Piet Zwart Institute	Education in Arts
Hilje van der Vliet	Levend Publiek: onderzoek naar differentiatie in de concertzaal	ArtEZ hogeschool voor de kunsten	Kunsteducatie
Jacqueline Vroemen	To find your own voice. Heritage education between cultural pride and critical analysis. The employment of cultural heritage in heritage education in the Netherlands and the potential for a critical heritage education	Reinwardt Academie	Museology
Annika Werkman	Preserving and (Re)Presenting: On the Circulation of Dutch WWII Testimonies via New Media in Participatory Memory Projects	Universiteit Utrecht	RMA Comparative Literary Studies
Mannick Wolters	Schrijf je creatief! Op weg naar creatief schrijven in het literatuuronderwijs Een analyse-instrument	Radboud Universiteit	Creative Industries
Mascha van Zijverden	Recrafting Craft. A Synergy of Crafts within Fashion Design Education at Art Schools in the Netherlands	Willem de Kooning Academie/Piet Zwart Institute	Education in Arts

Colofon

Max van der Kamp Scriptieprijs 2017
Juryrapport

Auteur

Karin Laarakker
Secretaris van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2017

Uitgever

Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA)
Kromme Nieuwegracht 66
Postbus 452
3500 AL Utrecht
030 711 51 00
info@lkca.nl
www.lkca.nl

Het LKCA

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) wil ervoor zorgen dat iedereen goede cultuureducatie krijgt (op school én in de vrije tijd) en dat iedereen kan meedoen aan culturele activiteiten.

@LKCA Utrecht, februari 2018

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) is het kennisplatform voor professionals, bestuurders en beleidsmakers in cultuureducatie en cultuurparticipatie. We delen kennis en ervaring met iedereen die zich inzet voor cultuureducatie, binnen het onderwijs en daarbuiten, en amateurkunst.

Meer weten over het LKCA?

Ga naar www.lkca.nl, schrijf u in voor onze nieuwsbrieven of volg ons op Twitter, Facebook en LinkedIn.

LKCA

Kromme Nieuwegracht 66
Postbus 452, 3500 AL Utrecht
030 711 51 00, info@lkca.nl

www.lkca.nl